

EXPUNERE DE MOTIVE

Din punct de vedere al organizării administrative a teritoriului României, în anul 1990 existau 40 de județe, 56 municipii, inclusiv Capitala, 204 orașe și 2.686 comune.

Prin modificările efectuate prin diferite legi, în perioada 1990-2006 a fost reînființat județul Ilfov, 47 orașe au fost declarate municipii, 59 comune au fost declarate orașe și s-au reînființat 215 comune. Ca urmare, în prezent există 41 județe, 103 municipii, 216 orașe și 2852 comune.

Aceste modificări, ca și descreșterea continuă a populației în toată această perioadă, au condus la scăderea populației medii pe municipiu de la 126.952 la 75.094 locuitori, pe oraș de la 15.760 la 10.123 locuitori, iar pe comună de la 3.878 la 3.384 locuitori.

Schimbarea în sine a statutului unităților administrativ-teritoriale implicate nu a produs până în momentul de față revirimentul așteptat pentru noile municipii, orașe și comune. În schimb, efectul imediat l-a constituit exercitarea unei mai mari presiuni de către acestea asupra bugetului de stat, datorită cheltuielilor pentru funcționarea noilor structuri administrative din comunele înființate și al sporirii cheltuielilor pentru mărirea aparatului administrativ și creșterea salariilor personalului acestora potrivit creșterii rangului noilor municipii și orașe. În acest fel, sume însemnate de la bugetele locale nu au mai putut fi alocate rezolvării problemelor colectivităților, făcând aproape imposibilă o bună gospodărire a localităților.

Această situație este agravată de faptul că încă se perpetuează practica, începută cu ani în urmă, de a întreprinde demersuri pentru înființarea de noi municipii, orașe și comune, chiar dacă acestea nu îndeplinesc în mod evident criteriile prevăzute de Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități.

Din aceste motive, Guvernul are în vedere, pe de o parte, să stopeze asemenea practici prin măsuri adecvate, iar pe de altă parte, să instituie un sistem care să favorizeze crearea unor noi municipii, orașe și comune, mai puternice printr-o politică adecvată aplicată preponderent zonelor în care s-au produs depopulări masive ale comunelor, precum și în zonele rurale, întinse pe raze mai mari de 25-30

km, și care sunt lipsite de dotările publice, care sunt proprii, în general, doar orașelor și municipiilor.

Astfel, pentru frânarea procesului de fragmentare a comunelor și acordare formală a statutului de municipii și orașe, se propun următoarele:

- îndeplinirea integrală a criteriilor prevăzute de lege, în condițiile creșterii atât a responsabilității pentru exactitatea datelor înscrise în documentațiile de fundamentare a propunerilor, cât și a perfecționării instrumentelor de control privind autenticitatea acestora;

- stabilirea unor standarde superioare, cum ar fi impunerea unei populații minime de 10.000 locuitori pentru noile orașe și de 40.000 locuitori pentru noile municipii;

- introducerea unor indicatori, alături de cei deja existenți, care fac și obiectul statisticilor oficiale și instituirea obligativității confirmării acestora prin aviz emis de Institutul Național de Statistică.

Nu este lipsit de importanță nici faptul că, în pragul aderării României la Uniunea Europeană, numeroase comune, dar și orașe și municipii, nu pot beneficia de fondurile comunitare destinate îmbunătățirii propriei infrastructuri edilitare, datorită incapacității lor financiare și administrative de a avansa propria contribuție financiară și de a asigura întocmirea și avizarea proiectelor, potrivit exigențelor europene.

De aceea, pentru instituirea unui sistem care să favorizeze crearea, pe calea unificării administrative, de noi municipii, orașe și comune dispunând de o mai mare forță economică și capacitate administrativă, Guvernul va asigura:

- întocmirea, aprobarea și transmiterea către Parlament a proiectelor de lege, la inițiativa autorităților administrației publice interesate și în urma voinței exprimate prin referendum local de către populația din raza lor teritorială;

- acordarea unor alocații de la bugetul de stat pentru a acoperi o anumită cotă din contribuția datorată de noile unități administrativ-teritoriale înființate prin lege, pentru a beneficia de fondurile comunitare destinate dezvoltării infrastructurii edilitare;

Elaborarea prezentului proiect de lege s-a făcut cu respectarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative și a Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

Ținând seama de considerentele expuse mai sus, a fost întocmit alăturatul proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

TABEL COMPARATIV

cuprinzând textele și anexele din Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități și conținutul modificărilor și completărilor aduse acestora prin proiectul de lege prezentat

Legea nr. 351/2001	Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 351/2001	Motivație
<p>Art. 1. - Se aprobă Planul de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități, potrivit anexelor nr. I – V care fac parte integrantă din prezenta lege.</p>	<p>Art. I, pct. 1: Art. 1. - Se aprobă Planul de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități, potrivit anexelor nr. I – VIII care fac parte integrantă din prezenta lege.</p>	<p>După anexa V la Legea nr. 351/2001, se introduc trei anexe noi, anexele nr. VI, VII și VIII.</p>
<p>Art. 3. – (1) Trecerea localităților de la un rang la altul se face prin lege, la propunerea consiliilor locale, cu consultarea populației prin referendum și a instituțiilor implicate, în condițiile legii, cu respectarea principalilor indicatori cantitativi și calitativi minimali prevăzuți în anexa nr. II, pentru localitățile urbane, și în anexa nr. IV, pentru localitățile rurale.</p> <p>(2) Principalii indicatori, elementele și nivelurile de dotare prevăzute de lege pentru ierarhizarea localităților urbane și rurale vor sta la baza criteriilor de stabilire a impozitelor și taxelor.</p>	<p>Art. I, pct. 2. După alineatul (1), se introduc trei alineate noi, alineatele (1¹), (1²) și (1³):</p> <p>(1¹) Documentația de fundamentare privind trecerea unui oraș de la rangul III la rangul II – municipiu de importanță interjudețeană, județeană sau cu rol de echilibru în rețeaua de localități, va cuprinde în mod obligatoriu <i>Fișa orașului propus să fie declarat municipiu</i>, întocmită conform modelului prevăzut în anexa nr. VI.</p> <p>(1²) Documentația de fundamentare privind trecerea unui sat-reședință de comună de la rangul IV la rangul III – orașe, va cuprinde în mod obligatoriu <i>Fișa comunei propuse să fie declarată oraș</i>, întocmită conform modelului prevăzut în anexa nr. VII.</p> <p>(1³) Datele din fișele prevăzute la alin. (1¹) și (1²), care fac obiectul înregistrărilor oficiale cu prilejul recensământului populației și al locuințelor, vor fi înscrise atât cu valorile corespunzătoare ultimului recensământ, a căror confirmare se face prin aviz emis de Institutul Național de Statistică, cât și cu valorile actualizate la data întocmirii fișei. În cazul acestora din urmă avizul Institutului Național de Statistică se referă doar la populația înregistrată la data de 1 iulie a anului precedent celui în care este întocmită fișa.</p>	<p>Propunerea vizează stabilirea unei proceduri unitare pentru acordarea statutului de municipiu sau oraș și introducerea unor pârgii de control asupra autenticității datelor înscrise în fișe și, implicit, creșterea corectitudinii în completarea acestor documente. În același timp, înscrierea atât a datelor de la ultimul recensământ al populației și al locuințelor, cât și a datelor corespunzătoare actualizate, permite conturarea tendințelor ce pot să apară în evoluția viitoare a comunelor și orașelor propuse să fie declarate, prin lege, orașe și respectiv municipii.</p>
<p>Art. 4. - În zonele lipsite de orașe pe o rază de 25-30 km Guvernul, cu participarea autorităților administrației publice locale, va acționa în mod prioritar pentru:</p> <p>a) modernizarea unor localități rurale cu rol de servire în zona de influență;</p> <p>b) declararea de noi orașe, promovând programe speciale de coparticipare la susținerea financiară a dezvoltării instituționale, necesare în vederea înființării acestor noi orașe;</p>	<p>Art. I, pct. 3. Noul cuprins al art. 4:</p> <p>Art. 4. – (1) Guvernul sprijină declararea de orașe noi, preponderent în zonele lipsite de orașe pe o rază de 25-30 km - cuprinse în tabelele de la punctele nr. 6.0. și 6.1. ale anexei nr. II și marcate pe hartă în anexa nr. III - prin unificarea comunei, care are posibilitățile cele mai mari de dezvoltare și o poziție favorabilă în cadrul zonei, cu una sau mai multe comune învecinate, pe baza hotărârilor adoptate în acest sens de consiliile locale implicate, ca urmare a acordului populației din comunele respective, exprimat prin referendumurile locale desfășurate în condițiile legii. În condiții similare, Guvernul poate acorda sprijin pentru declararea de municipii noi.</p> <p>(2) Pentru a permite accesul la fondurile structurale acordate de</p>	<p>Art. 3 din Legea nr. 351/2001 tratează trecerea localităților <i>existente</i> de la un rang la altul, iar art. 5 se referă la înființarea de noi comune, prin desprinderea unor sate de la comunele sau orașele actuale. Prin reformularea art. 4 din Legea nr. 351/2001, se introduce ca alternativă la tendința de divizare excesivă a comunelor și orașelor existente, posibilitatea înființării de noi comune, orașe și municipii pe calea unificării administrative a mai multor comune sau, după caz, a unui oraș cu una ori</p>

	<p>Uniunea Europeană comunelor în care s-au produs scăderi accentuate de populație, cuprinse în tabelele de la punctele nr. 5.0. și 5.1. ale anexei nr. IV și situate în zonele marcate pe hartă în anexa nr. V, Guvernul încurajează unificarea administrativă a câte două sau mai multe din aceste comune care sunt învecinate, la inițiativa autorităților administrației publice locale și ca urmare a voinței exprimate prin referendum local de către populația din comunele interesate.</p> <p>(3) Pentru aplicarea dispozițiilor alin. (1) și (2) Guvernul asigură:</p> <p>a) întocmirea, aprobarea și transmiterea către Parlament a proiectelor de lege pentru declararea de orașe și municipii prin înglobarea în cadrul acestora a două ori mai multe comune sau, după caz, pentru unificarea administrativă de comune, după transmiterea la Ministerul Administrației și Internelor a scrisorii comune de intenție, însoțită de documentația corespunzătoare, de către autoritățile administrației publice din unitățile administrativ-teritoriale interesate;</p> <p>b) sume de la bugetul de stat pentru cofinanțarea proiectelor de investiții ale unităților administrativ-teritoriale nou înființate, care beneficiază de fonduri nerambursabile acordate de Uniunea Europeană pentru dezvoltarea infrastructurii locale.</p>	<p>mai multe comune. Prin unificare administrativă va rezulta întotdeauna o unitate administrativ-teritorială mai puternică decât fiecare dintre comunele sau, după caz, decât fiecare dintre orașele și comunele care i-au dat naștere. Așa fiind, în aceste cazuri nu se aplică limitările prevăzute la art. 3 și 5 din lege, care elimina o mare parte din oportunitățile de unificare administrativă din zonele avute în vedere. De aceea, pe lângă exceptarea de la condiționările prevăzute de lege la art. 3 și 5, se propune și acordarea unui sprijin din partea Guvernului pentru încurajarea unificărilor administrative.</p>
<p>Art. 5. – Organizarea de noi comune se face prin lege, la propunerea consiliului local, în urma consultării prin referendum local a populației din unitatea administrativ-teritorială de la care se preiau localitățile rurale și a populației din unitățile administrativ-teritoriale care preiau localitățile în cauză, pe baza documentației prin care se atestă îndeplinirea condițiilor minime cuprinse în anexa nr. IV.</p>	<p>Art. I, pct. 4. Se completează cu două noi alineate, alin. (2) și (3):</p> <p>(2) Documentația prevăzută la alin. (1) va cuprinde în mod obligatoriu <i>Fișa comunei propuse să fie înființată</i>, întocmită conform modelului prezentat în anexa nr. VIII.</p> <p>(3) Datele din <i>Fișa comunei propuse să fie înființată</i>, care fac obiectul înregistrărilor oficiale cu prilejul recensământului populației și al locuințelor, vor fi înscrise atât cu valorile corespunzătoare ultimului recensământ, a căror confirmare se face prin aviz emis de Institutul Național de Statistică, cât și cu valorile actualizate la data întocmirii fișei. În cazul acestora din urmă avizul Institutului Național de Statistică se referă doar la populația înregistrată la data de 1 iulie a anului precedent celui în care este întocmită fișa.</p>	<p>Se stabilește o procedură unitară pentru acordarea statutului de comună unuia sau mai multor sate. În acest fel va putea fi exercitat un control mai eficient asupra corectitudinii datelor înscrise în fișe. În plus, datele ce fac obiectul statisticii oficiale vor fi confirmate prin aviz emis de Institutul Național de Statistică.</p>
<p>Art. 6. – Pentru dezvoltarea echilibrată a localităților urbane și rurale Guvernul, cu participarea autorităților administrației publice locale, va acționa pentru sprijinirea și revitalizarea unor comune cuprinse în anexele nr. IV și V, în care s-au produs scăderi accentuate de populație în ultimii 30 de ani.</p>	<p>Art. I, pct. 5. Se abrogă.</p>	<p>Art. 6 din Legea nr. 351/2001, se abrogă întrucât dispozițiile acestuia au preluate în mod corespunzător prin conținutul nou al art. 4, propus în proiectul de lege la art. I, pct. 3.</p>
<p>Anexa nr. II, Tabelul de la punctul 1.0. Principalii indicatori cantitativi și calitativi minimali de definire a localităților urbane:</p>	<p>Art. I, pct. 6. Se înlocuiește cu tabelul de mai jos:</p>	

Nr.	Indicatori minimali	Municipiu	Oraș
1.	Număr de locuitori	25.000	5.000
2.	Populația ocupată în activități neagricole (% din populația ocupată)	85 %	75 %
3.	Dotarea locuințelor cu instalații de alimentare cu apă (% din total loc.)	80 %	70 %
4.	Dotarea locuințelor cu baie și WC în locuință (% din total locuințe)	75 %	55 %
5.	Nr.paturi în spitale la 1000 locuitori	10	7
6.	Număr de medici la 1000 locuitori	2,3	1,8
7.	Unități de învățământ	postliceal	liceal/altă formă de învățământ secundar
8.	Dotări culturale și sportive	Săli de spectacol/teatre, instituții muzicale, biblioteci, stadion, săli de sport	Săli de spectacol, biblioteci publice, spații p. activități sportive
9.	Locuri în hoteluri	100	50
10.	Străzi modernizate (% din lungimea totală a străzilor)	60 %	50 %
11.	Străzi cu rețele de distribuția apei (% din lung. totală străzi)	70 %	60 %
12.	Străzi cu conducte de canalizare (% din lung.totală străzi)	60 %	50 %
13.	Epurarea apelor uzate	statie de epurare mecanică și biologică	statie de epurare cu treaptă mecano-chimică
14.	Străzi cu rețele de hidranți exteriori p. stingerea incendiilor (% din lung. totală străzi)	70 %	60 %
15.	Spații verzi (parcuri, grădini publice, scuaruri) mp / locuitor	15 parc public	10 grădină publică
16.	Depozit controlat de deșeuri		

Nr.	Indicatori minimali	Municipiu	Oraș
1.)*	Număr de locuitori	40.000	10.000
2.)*	Populația ocupată în activități neagricole (% din populația ocupată)	85 %	75 %
3.)*	Dotarea locuințelor cu instalații de alimentare cu apă (% din total loc.)	80 %	70 %
4.)*	Dotarea locuințelor cu baie și WC în locuință (% din total locuințe)	75 %	55 %
5.)*	Dotarea locuințelor cu instal.de încălzire centrală (% din total loc.)	45 %	35 %
6.	Nr.paturi în spitale la 1000 locuitori	10	7
7.	Număr de medici la 1000 locuitori	2,3	1,8
8.	Unități de învățământ	postliceal	liceal/altă formă de învățământ secundar
9.	Dotări culturale și sportive	Săli de spectacol/teatre, instituții muzicale, biblioteci, stadion, săli de sport	Săli de spectacol, biblioteci publice, spații p. activități sportive
10.	Locuri în hoteluri	100	50
11.	Străzi modernizate (% din lungimea totală a străzilor)	60 %	50 %
12.	Străzi cu rețele de distribuția apei (% din lung. totală străzi)	70 %	60 %
13.	Străzi cu conducte de canalizare (% din lung.totală străzi)	60 %	50 %
14.	Epurarea apelor uzate	statie de epurare mecanică și biologică	statie de epurare cu treaptă mecano-chimică
15.	Străzi cu rețele de hidranți exteriori p. stingerea incendiilor (% din lung. totală străzi)	70 %	60 %
16.	Spații verzi (parcuri, grădini publice, scuaruri) mp / locuitor	15 parc public	10 grădină publică
17.	Depozit controlat de deșeuri		

*) Vor fi înscrise atât valorile corespunzătoare ultimului recensământ al populației și locuințelor, a căror confirmare se face prin aviz emis de Institutul Național de Statistică, cât și valorile actualizate la data întocmirii fișei. În cazul acestora din urmă avizul I.N.S. se referă doar la populația înregistrată la data de 1 iulie a anului precedent celui în care este întocmită fișa.

Se propun standarde superioare de populație, de minimum 40.000 și 10.000 de locuitori pentru acordarea statutului de municipiu și, respectiv, de oraș. În acest fel, se va realiza o ierarhizare mai echilibrată între rangurile localităților urbane și rurale prevăzute la art. 1 din Legea nr. 351/2001. În plus, a fost introdus un criteriu privind existența unui procent minim de locuințe dotate cu instalații de încălzire centrală.

Totodată, va putea fi exercitat un control mai eficient asupra corectitudinii datelor înscrise în fișe. Astfel, datele ce fac obiectul statisticii oficiale vor fi confirmate prin aviz emis de Institutul Național de Statistică.

Anexa nr. IV, Tabelul de la punctul 4.0. Condițiile necesare pentru înființarea de comune:

1.	Populația minimă - 1.500 locuitori
2.	Potențial economic care să asigure echilibrul bugetar al comunei
3.	Legături pe drumuri sau pe calea ferată între satul reședință de comună și celelalte sate componente
4.	Reducerea distanței dintre satul reședință de comună și celelalte sate componente
8.	Spații construite pentru instituții și dotări ^{*)} : - primărie - școală primară și gimnazială - dispensar uman, farmacie sau punct farmaceutic - post de poliție - stație/haltă CF sau stație transport auto
*) După declararea noii comune este necesară completarea dotărilor minime obligatorii în satul reședință de comună, conform punctului 2.0.	

Art. I, pct. 7. Se înlocuiește cu tabelul de mai jos:

1. ^{*)}	Număr de locuitori	minimum	1.500
2. ^{*)}	Populația ocupată în activități neagricole (% din totalul populației ocupate)	minimum	25 %
3. ^{*)}	Locuințe construite după anul 1960 (% din numărul total de locuințe)	minimum	45 %
4.	Potențial economic care să asigure echilibrul bugetar al comunei		
5.	Legături între satul reședință de comună și celelalte sate pe drumuri publice modernizate/cu îmbrăcămînți ușoare (% din total drumuri)	minimum	50 %
6.	Situarea fiecăruia din satele componente ale comunei propuse spre înființare la distanță mai mare de 5 km față de actualul sat-reședință de comună		
7.	Reducerea distanței totale între satele componente ale comunei propuse spre înființare și actualul sat-reședință, în raport cu distanța totală între acestea și satul-reședință al comunei înființate	minimum	15 km
8.	Spații construite pentru instituții și dotări ^{**)} : - primărie - școală primară și gimnazială - dispensar uman, farmacie sau punct farmaceutic - post de poliție - stație/haltă CF sau stație transport auto		
**) După declararea noii comune este necesară completarea dotărilor minime obligatorii în satul reședință de comună, conform punctului 2.0.			

Condițiile menționate la pct. 4.0. trebuie să fie îndeplinite și de comuna, orașul sau municipiul care rămâne după desprinderea unei comune noi.

^{*)} Vor fi înscrise atât valorile corespunzătoare ultimului recensământ al populației și locuințelor, a căror confirmare se face prin aviz emis de Institutul Național de Statistică, cât și valorile actualizate la data întocmirii fișei. În cazul acestora din urmă avizul I.N.S. se referă doar la populația înregistrată la data de 1 iulie a anului precedent celui în care este întocmită fișa.

Au fost introduse condiții noi, prin care să se asigure, pe de o parte o reală apropiere a administrației publice locale de cetățean, iar pe de altă parte, să se garanteze viabilitatea atât a comunelor noi, cât și a celor reorganizate.